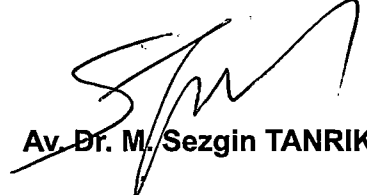

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Basına yansıyan gözleme göre, ceza infaz kurumlarında annelerinin yanında kalmak mecburiyetinde olan 0-6 yaş çocukların en temel insani ve gelişimsel haklarına erişimde ciddi hak ihlalleri yaşandığı ifade edilmektedir.

Saha çalışmalarında aktarılan örneklerle göre, kantinden süt talep edildiğinde zaman zaman meyve suyu gibi ürünlerin gönderildiği, yetersiz beslenme ve koşullardaki kapasite aşımı nedeniyle çocukların yerde yatmak zorunda kaldığı dile getirilmektedir. Kalabalık koğu yapıları ,yetişkin odaklı günlük düzenin çocuklarda fiziksel gelişim gecikmelerine yol açabildiği; tel kaplı küçük pencerelerin yarattığı havalandırma yetersizliği ile ortak alanlardaki hijyen eksikliklerinin çocuk sağlığı açısından risk oluşturduğu belirtilmektedir. Bunların yanı sıra, 6 yaşını dolduran çocukların herhangi bir pedagojik geçiş veya adaptasyon süreci işletilmeden bir anda cezaevi ortamından çıkarılmasının çocuk psikolojisi üzerinde ağır etkiler bıraktığı vurgulanmaktadır.

Anayasa'nın 41'inci maddesinde öngörülen çocukları koruma yükümlülüğü ve Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'sinin içeriğinde yer alan "çocuğun yüksek yararı" ve "yaşama ile gelişme hakkı" ilkeleri ışığında; dile getirilen bu iddialar ve konuyu düzenli olarak izleyen bağımsız bir denetim mekanizmasının bulunmayışı, ciddi bir kamusal sorumluluk ve hak ihlali şüphesini gündeme getirmektedir.

Bu bağlamda;

1) 2026 yılı itibarıyla Türkiye genelindeki ceza infaz kurumlarında annesinin yanında kalmakta olan 0-6 yaş arası toplam çocuk sayısı kaçtır? Bu çocukların yaş gruplarına ve bulundukları ceza infaz kurumlarına göre dağılımı nasıldır?

2)Cezaevi kantinlerinde 0-6 yaş çocukların gıda ihtiyaçlarına (süt, mama, taze gıda vb.) erişimine ilişkin standart bir mevzuat veya prosedür buluyor mu ? Kantinlerden talep edilen temel besin maddeleri yerine ikame veya yetersiz ürünlerin teslim edildiği iddiaları hakkında Bakanlığınıza ulaşan şikayet sayısı kaçtır; çocuk

beslenmesinin kantin imkanlarına ve idari takdire bırakılması "çocuğun yüksek yararı" ilkesiyle nasıl bağdaşmaktadır?

3)Kapasite üstü doluluk bulunan koğuşlarda annesiyle birlikte yerde yatmak zorunda kalan çocuk bulunmakta mıdır ve bunların sayısı belli midir ?

4)Ceza infaz kurumlarında çocukların bulunduğu koğuşların havalandırma, ışık alma ve hijyen koşulları ne sıklıkla denetlenmektedir? Pencerelerin tel örgüyle kaplı olmasından kaynaklı havalandırma yetersizliği ile birlikte ortak kullanım alanlarındaki hijyen eksikliklerine (örneğin ortak terlik kullanımı) ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir tespit ve alınan bir önlem var mıdır, nelerdir?

5)6 yaşını geçmesi nedeniyle annesinden ve cezaevi ortamından ayrılmak zorunda kalan çocukların dış dünyaya uyumunu sağlamaya yönelik uygulanan herhangi bir pedagojik adaptasyon programı bulunmakta mıdır? Herhangi bir hazırlık süreci işletilmeksizin çocuğun aniden dışarı çıkarılmasının yarattığı psikolojik etkiyi önlemek adına Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma mevcut mudur?

6)Son beş yılda 2021-2026 13 Ağustos tarihi itibarıyla Türkiye genelinde illere göre ceza infaz kurumlarındaki 0-6 yaş arası çocukların yaşam ve barınma koşullarına ilişkin Bakanlığınız müfettişlerince kaç idari denetim gerçekleştirildi? Bu denetimler akabinde düzenlenen raporlarda tespit edilen sorun, eksik ve hak ihlali sayısı kaçtır. Bunlara ilişkin ne tür işlemler yapılmıştır?

7)Türkiye'nin imzalamış olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve Anayasa'nın 41'inci maddesi takibinde; çocukların cezaevi koşullarından kaynaklı hak ihlallerine maruz kalmaması adına sivil toplum ve akademiden uzmanların da yer alacağı bir "Çocuk Hakları İzleme Kurulu" veya benzeri bir uzmanlık birimi oluşturulması gündeminizde midir?

8)Ceza infaz kurumlarında annesinin yanında kalan çocukların kreş, çocuk parkı/oyun alanı, açık havaya erişim ve akran etkileşimi gibi temel haklarını eksiksiz karşılayabilen cezaevi sayısı ve oranı nedir? Bu olanaklardan yoksun cezaevlerine yönelik hazırlanmış somut bir eylem planı ve yatırım takvimi bulunmakta mıdır?